

**สรุปผลการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2560-ปัจจุบัน (2562)**

ประวัติการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอาคารเก่า 2 อาคารเชื่อมต่อกัน อาคารด้านหน้าเป็นอาคาร 2 ชั้น ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2516 อาคารด้านหลัง เป็นอาคาร 8 ชั้น ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2542 ก่อนที่จะมีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการดำเนินการด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้า น้ำประปา คือ มีป้ายประกาศรณรงค์การลดปริมาณการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา และกำหนดให้ห้องสมุดเป็นเขตปลอดบุหรี่

วันที่ 9 มีนาคม 2556 ได้เริ่ม ทำความสะอาด สะสาง กำจัดขยะ และสิ่งที่ไม่สามารถใช้งานได้ ออกจากห้องสมุด ต่อมา เริ่มมีการปรับภูมิทัศน์ภายในห้องสมุด จัดกิจกรรม Happy Workplace ปรับขยายพื้นที่ ส่วนงานให้บริการ ชั้น 1 ชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 4 ระบบอากาศมีการจำกัดฝุ่น ระบบอากาศ ปรับเปลี่ยน เครื่องปรับอากาศระบบประหยัดไฟ ซ่อมบำรุงและล้างเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ

พ.ศ. 2560 เข้าร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2560 และเริ่มดำเนินกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว แต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำประกาศสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เรื่อง นโยบายการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 จัดทำแนวปฏิบัติห้องสมุดสีเขียวเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2560 และจัดทำแผนพัฒนาห้องสมุดสีเขียว สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. 2561-2565

พ.ศ. 2561 จัดทำแผนพัฒนาห้องสมุดสีเขียว ประจำปี 2561 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2561 กำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย ดำเนินโครงการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อติดตามความคืบหน้า และประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อทุกรูปแบบ และจัดทำรายงานประจำปีงบประมาณ 2561

พ.ศ. 2562 จัดทำแผนพัฒนาห้องสมุดสีเขียว ประจำปี 2562 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562 และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และดำเนินการกิจกรรมสำคัญต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้ารับการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ด้านห้องสมุดสีเขียว ให้สอดคล้องกับ ประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 คือ

<p style="text-align: center;">วิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ตามมาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ</p>	<p style="text-align: center;">วิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. 2561-2565</p>
<p>วิทยาลัยฯ ห้องสมุดสีเขียวเป็นแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้บริการความรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของชาติ</p>	<p>วิทยาลัยฯ เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการบริหารจัดการและให้บริการสารสนเทศที่สอดคล้องกับนโยบายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของชาติ</p>
<p>พันธกิจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นแหล่งบริการความรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัย สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และตรงตามต้องการของชุมชนและสังคม 2. จัดหาและจัดการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 4. ส่งเสริมให้บุคลากรห้องสมุดและผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักรู้ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 5. ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 	<p>พันธกิจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหา จัดการ และให้บริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมให้บุคลากรและผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักรู้ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 4. ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
<p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องสมุดเป็นแหล่งบริการความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากการให้บริการความรู้ตามบริบทของแต่ละห้องสมุด 2. ห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัย สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และตรงตามความต้องการของชุมชนและสังคม 3. ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 4. บุคลากรและผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 5. ห้องสมุดสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน 	<p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นแหล่งบริการสารสนเทศด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากการให้บริการสนับสนุนพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย 2. มีทรัพยากรสารสนเทศด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัย เพียงพอต่อความต้องการในการใช้ประโยชน์ของผู้ใช้บริการ 3. บุคลากรและผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 4. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ลดการใช้

ลดการใช้ทรัพยากร ลดปริมาณขยะและของเสีย โดยหลักการและเครื่องมือที่เหมาะสม	ทรัพยากร ลดปริมาณขยะและของเสีย โดยวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
ยุทธศาสตร์ 1. กำหนดให้นโยบายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายการบริหารจัดการห้องสมุด	ยุทธศาสตร์ 1. กำหนดให้นโยบายการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายการบริหารจัดการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. แลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ทรัพยากรสารสนเทศด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน	2. มีการแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ทรัพยากรสารสนเทศด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม
3. สร้างเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว พัฒนาความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3. สร้างความร่วมมือในเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว และพัฒนาความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
5. ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว โดยใช้ตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม	5. มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว โดยใช้ตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม

การดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว

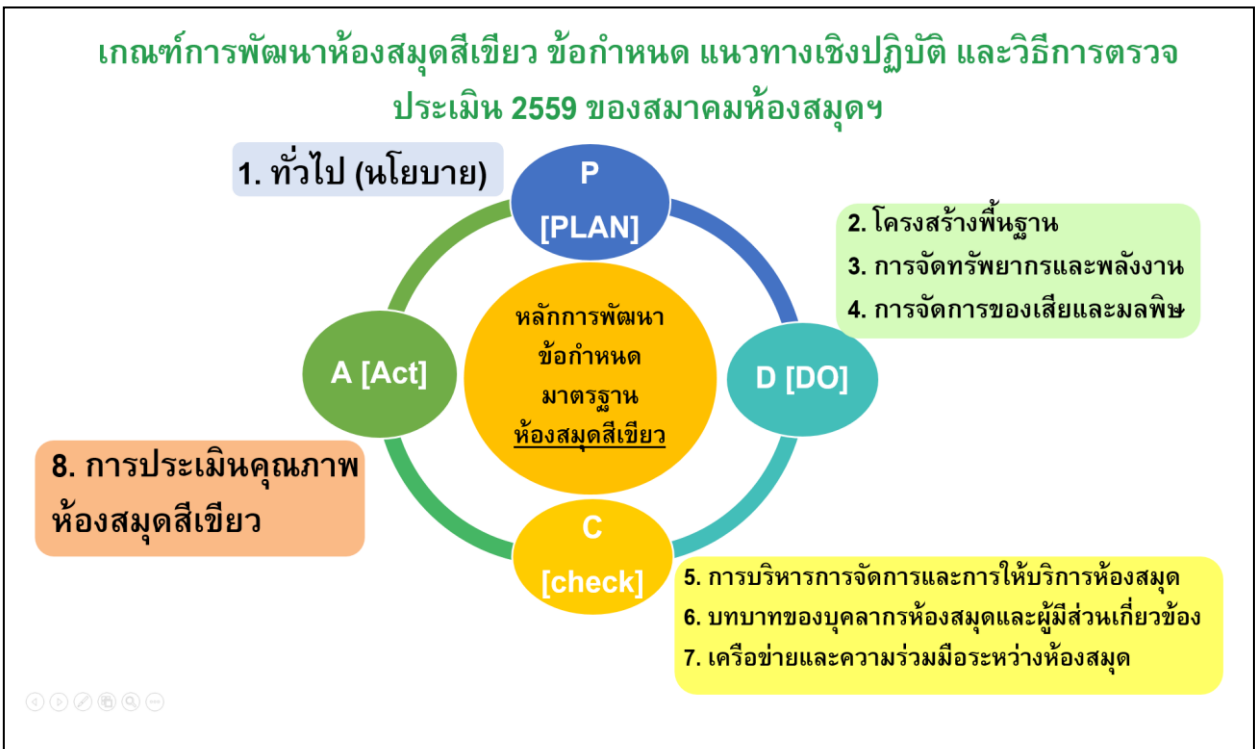
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งเป็นห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แหล่งเรียนรู้ ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความรู้และสร้างสรรค์ปัญญาให้กับนักศึกษาและบุคคลในชุมชนในสาขาวิชาต่างๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญ และช่วยกันแก้ไข ในสภาวการณ์ที่ปัญหาด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม กำลังทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง

ดังนั้น สำนักวิทยบริการฯ จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นต้นแบบของหน่วยงานเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาเข้าร่วม “เครือข่ายห้องสมุดสีเขียว หรือ Green Library” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ฯ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หน่วยงานวิชาการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม และห้องสมุดที่เข้าร่วมในเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว และได้ร่วมลงนาม “บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว” เพื่อเป็นหนึ่งในสมาชิกเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว (Green Library Partners) เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2560

ในการดำเนินงาน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ดำเนินงานมาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พุทธศักราช 2558 และเกณฑ์การพัฒนาห้องสมุดสีเขียว ข้อกำหนด แนวทางเชิงปฏิบัติ และวิธีการตรวจประเมิน พุทธศักราช 2559 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาและเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งสำนักวิทยบริการฯ ได้ตั้งเป้าหมายในการขอรับการประเมิน ภายในปีพุทธศักราช 2562

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการดำเนินงานเพื่อการเป็นห้องสมุดสีเขียว โดยประยุกต์ใช้หลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA เพื่อการพัฒนาห้องสมุดไปสู่ห้องสมุดสีเขียวตามประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 ทั้ง 8 หมวด ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

ดำเนินการวางแผน เพื่อการพัฒนาห้องสมุดสู่ห้องสมุดสีเขียว ตามประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 ตรงกับมาตรฐานห้องสมุดสีเขียว หมวดที่ 1

หมวดที่ 1 ทั่วไป

เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับห้องสมุดสีเขียว มีประกาศนโยบาย แผนพัฒนาห้องสมุดสีเขียวที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ประกาศแนวปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการห้องสมุดสีเขียวเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยดำเนินการ คือ

1.1 ลงนามข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2560 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานและจัดกิจกรรม

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรห้องสมุดทุกคนเข้าร่วมเป็นกรรมการ มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อถ่ายทอดและชี้แจง แนวทางการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว

1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดทำประกาศนโยบายห้องสมุดสีเขียวที่มุ่งเน้น การพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อสภาพแวดล้อมที่ดี การส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และประกาศแนวปฏิบัติห้องสมุดสีเขียวเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

1.4 สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาห้องสมุดสีเขียวให้กับ บุคลากร โดยการส่งบุคลากรเข้าอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานจากห้องสมุดต้นแบบ และประชุมแลกเปลี่ยนรู้ของ เครือข่ายห้องสมุดสีเขียว เพื่อให้บุคลากรเกิดองค์ความรู้และแนวทางในการดำเนินงาน หลังจากบุคลากรเข้าร่วม อบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน กลับมา จะนำมาพูดคุยสร้างความเข้าใจร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do)

ดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามแผนที่วางไว้ ตามประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 หมวดที่ 2, 3 และ 4 ดังนี้

หมวดที่ 2 โครงสร้างพื้นฐานทางด้านกายภาพและเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.1 ศึกษาปัญหาและสภาพอาคารเดิม ที่เป็นอุปสรรคต่อการอนุรักษ์พลังงานและ สิ่งแวดล้อม โดยจัดทำแผนพัฒนาอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. 2561-2565

2.2 ระบุโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างและวัสดุ ประกอบอาคารให้เอื้อต่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการปรับปรุงห้องสุขาภายในอาคารทุกชั้นที่ ให้บริการ ช่อมแซมรอยรั่วซึมของน้ำฝนโดยรอบอาคาร เป็นต้น

2.3 กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีการปรับปรุงระบบปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพ เช่น การเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศที่เก่า ทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ กิจกรรม Happy workplace: 5ส การ กำหนดเวลาเปิด-ปิด เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

2.4 การปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว โครงการห้องสมุดสีเขียว การปรับปรุงภูมิทัศน์ ภายในอาคาร การทำสวนหย่อม การปลูกต้นไม้ภายในอาคาร และโครงการปลูกต้นไม้ “ลดร้อนรักษ์โลก” เป็นต้น

2.5 การปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ประหยัดพลังงาน สํารวจประเภทหลอดไฟที่ใช้ในอาคารบริเวณที่ใช้งานมากตลอดเวลาเปิดทำการและเปลี่ยนเป็นหลอด LED จำนวน 300 หลอด และติดตั้ง ระบบไฟฟ้าเซื่อกระแสตก เพื่อควบคุมการใช้แสงสว่างบริเวณที่ต้องการใช้งาน การติดตั้งระบบเซลล์สุริยะ 1 ระบบ

หมวดที่ 3 การจัดการทรัพยากรและพลังงาน

3.1 กำหนดนโยบาย มาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพ และประกาศให้ทราบทั่วกัน โดยจัดทำแผนงานและดำเนินการตามมาตรการจัดการทรัพยากรและ พลังงาน ประกาศแนวปฏิบัติห้องสมุดสีเขียวเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2560 และถือปฏิบัติ ประกอบด้วยแนวปฏิบัติทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่

1) อาคารสถานที่

2) สาธารณูปโภค ประกอบด้วย ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำประปา

- 3) สิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย เครื่องปรับอากาศ คอมพิวเตอร์ ลิฟต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ
- 4) สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ชยะ น้ำเสีย อากาศ ภาวะฉุกเฉิน เอกสารและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- 5) อื่นๆ

3.2 ด้านการส่งเอกสารและการเดินทาง มีการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (email) และระบบการสื่อสารอื่นๆ เพื่อลดเวลา และลดต้นทุนการส่งเอกสาร มีการบริหารจัดการระบบรถร่วมโดยมหาวิทยาลัยมีระเบียบปฏิบัติ คือ หากมีผู้เดินทางน้อยกว่า 3 คน ให้ใช้บริการขนส่งมวลชนแทนการใช้รถราชการ เป็นต้น

3.3 จัดทำแผนงานและดำเนินการโครงการห้องสมุดสีเขียว กิจกรรมปลูกต้นไม้ “ลดร้อนรักษโลก” ณ อุทยานวิทยาศาสตร์สมเด็จพระนารายณ์ มีการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

3.4 การสื่อสาร รมรงค์ และสร้างความตระหนักรู้ในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ลดปริมาณของเสีย ไฟฟ้า และน้ำ มีการจัดซื้อ/จัดจ้าง สินค้าและบริการ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้วัสดุรีไซเคิล การเลือกใช้อุปกรณ์โดยพิจารณาจากฉลากประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการบำรุงรักษา เครื่องจักร อุปกรณ์ อย่างเหมาะสมทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อสื่อสารกับ ผู้รับบริการ บุคลากรห้องสมุด ให้รับทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ เช่น เว็บไซต์สำนักฯ ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

3.5 รวบรวมและบันทึกข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำ กระดาษ และ ทรัพยากรอื่นๆ โดยมีการรายงานผลเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สามารถดูข้อมูลย้อนได้

หมวดที่ 4 การจัดการของเสียและมลพิษ

สำนักวิทยบริการฯ มีการจัดการขยะ น้ำเสีย และมลพิษ อย่างต่อเนื่อง คือ

4.1 มีการจัดการขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการปฏิบัติงานและการให้บริการ ที่เหมาะสม เพื่อควบคุมปริมาณขยะ มีการคัดแยกขยะภายในอาคาร โดยจัดตั้งถังขยะสำหรับขยะแต่ละประเภท มีวิธีการจัดการที่เหมาะสมในการลดปริมาณขยะ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) มีการตรวจสอบความถูกต้องในการคัดแยกและบันทึกปริมาณขยะ มีพื้นที่รวบรวมขยะก่อนส่งกำจัด มีวิธีการกำจัดขยะที่เหมาะสมสำหรับขยะแต่ละประเภท เช่น กิจกรรม DIY การผลิตสมุดบันทึกจากกระดาษใช้แล้ว มีจุดรับบริจาคกระดาษโดยแยกประเภทของกระดาษ มีการตรวจสอบความถูกต้องในการคัดแยกและบันทึกปริมาณขยะ ก่อนที่จะส่งไปยังพื้นที่รวบรวมขยะก่อนส่งกำจัดของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

4.2 มีการจัดการน้ำเสียอย่างเหมาะสม เช่น การติดตั้งเครื่องดักไขมัน จำนวน 2 ชุด มหาวิทยาลัยกำหนด TOR กับบริษัททำความสะอาดการเลือกใช้น้ำยาทำความสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียของมหาวิทยาลัย มีการรณรงค์การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

4.3 มีการดำเนินการจัดการมลพิษทางอากาศ มีการจัดการสิ่งเจือปนในอากาศ เช่น จัดพื้นที่ให้อากาศหมุนเวียนอย่างเพียงพอและถ่ายเทสะดวก กำจัดฝุ่นบนชั้นหนังสืออย่างสม่ำเสมอ กำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ กำหนดเขตที่ห้ามใช้เสียงในห้องสมุด จัดการสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้สะอาด เป็นระเบียบ มีสภาพอากาศที่ดี อากาศถ่ายเทสะดวก ดำเนินกิจกรรม 5ส อย่างสม่ำเสมอ มีการปลูกต้นไม้ร่ม ภายในอาคาร

4.4 ดำเนินการเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน เพื่อป้องกันเหตุฉุกเฉินโดยเฉพาะอัคคีภัย ตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม โดยตรวจสอบอุปกรณ์ชุดดับเพลิงภายในอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และเปลี่ยนน้ำยาดับเพลิงตามวงรอบ มีการซ้อมระงับเหตุอัคคีภัย วิธีการใช้ถังดับเพลิงและฉีดน้ำยาดับเพลิง อย่างสม่ำเสมอ

3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

เป็นขั้นตอนการตรวจสอบการพัฒนาห้องสมุดสีเขียวให้เป็นตามแผนที่วางไว้ ตามประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 หมวดที่ 5, 6 และ 7 ดังนี้

หมวดที่ 5 การบริหารจัดการและการให้บริการห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

สำนักวิทยบริการฯ มีการบริหารและให้บริการสารสนเทศตามบริบทและนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยเพิ่มเติมในส่วนของการให้บริการความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และมีการบริหารจัดการในด้านต่างๆ คือ

5.1 การบริหารจัดการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสนับสนุนการบริหารจัดการห้องสมุดสีเขียว มีนโยบายการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว มีคณะกรรมการห้องสมุดสีเขียว ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากรทำหน้าที่ดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโครงการห้องสมุดสีเขียว เสนอต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยเพื่อการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับติดตามโดยรายงานผลการดำเนินต่อที่ประชุมคณะกรรมการประจำสำนักวิทยบริการฯ อย่างสม่ำเสมอ ไม่ต่ำกว่าปีละ 2 ครั้ง

5.2 มีแผนงานและจัดกิจกรรมให้บุคลากร ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ผ่านช่องทางการสื่อสารของสำนักฯ และร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

5.3 มีแผนงานและดำเนินการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพลังงานและสิ่งแวดล้อมทั้งที่จัดซื้อและขอรับบริจาคในแต่ละปีงบประมาณ ให้ทันสมัยและหลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ จัดทำรายการทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพลังงานและสิ่งแวดล้อม เพื่อสามารถสืบค้นได้ผ่านระบบ OPAC ไม่น้อยกว่า 300 รายการ พร้อมจัดเตรียมให้อยู่ในสภาพพร้อมให้บริการจัดมุมห้องสมุดสีเขียวสำหรับให้บริการบริเวณชั้น 1 จัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดสีเขียว มีการจัดนิทรรศการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์พลังงาน อบรมการประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้แก่ผู้รับบริการและโรงเรียนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5.4 มีแผนงานและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม หลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งการจัดกิจกรรมภายในห้องสมุด ชุมชน และโรงเรียนในชุมชน

5.5 มีแผนงานและจัดการฝึกอบรมหรือการพัฒนาบุคลากรห้องสมุด ให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการศึกษาดูงาน การเข้าร่วมประชุม สัมมนา เป็นต้น

หมวดที่ 6 บทบาทของบุคลากรห้องสมุดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

6.1 บทบาทของผู้บริหาร ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงานพัฒนาห้องสมุดสีเขียว โดยผู้บริหารและบุคลากรมีส่วนร่วม และนำเสนอคณะกรรมการประจำสำนักวิทยบริการฯ และนำเสนอแผนปฏิบัติการประจำปี กิจกรรมห้องสมุดสีเขียว ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย ชี้แจงบทบาทด้านการอนุรักษ์พลังงานและ

สิ่งแวดล้อม ให้กับผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ในรูปแบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ นิทรรศการ ป้ายประชาสัมพันธ์ ให้กับบุคลากร ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง

6.2 บทบาทของบุคลากร มีแผนงานพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ทั้งที่ดำเนินการเองและเข้าร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพลังงานและ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ห้องสมุดสีเขียว

6.3 ผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับห้องสมุด มีการดำเนินงานโดยคำนึงถึง นโยบายการเป็นห้องสมุดสีเขียว และให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว ซึ่งมหาวิทยาลัยมี ข้อกำหนดและเงื่อนไขการว่าจ้าง (TOR) บริษัททำความสะอาด โดยใช้น้ำยาทำความสะอาดที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และแนวปฏิบัติเรื่องการทำความสะอาด

6.4 ผู้รับบริการ ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งจัดทำ สื่อและป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้ความรู้กับให้ผู้รับบริการทราบนโยบายและขอความร่วมมือในการอนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม พร้อมมีการสรุปผลการดำเนินกิจกรรม

หมวดที่ 7 เครือข่ายและความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

สำนักวิทยบริการฯ มีการสร้างเครือข่ายโดยเข้าร่วมเครือข่ายพัฒนาห้องสมุดสีเขียว เพื่อดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการความรู้ร่วมกัน มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาห้องสมุดสีเขียว ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2560 พร้อมทั้งเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน ร่วมกับห้องสมุดในเครือข่ายอย่าง สม่ำเสมอ เช่น

-ร่วมฟังบรรยายพิเศษ เรื่อง ความท้าทาย ของห้องสมุดสีเขียวกับการจัดการพลังงาน ในยุค Thailand 4.0 และประชุมหน่วยงาน ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนา เครือข่ายห้องสมุดสีเขียว ครั้งที่ 4 (ประจำปี 2560) ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ ชั้น 2 อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานครฯ วันที่18 กรกฎาคม 2560

-โครงการศึกษาดูงาน ณ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ วันที่ 7 ธันวาคม 2560

-โครงการฝึกอบรม “การพัฒนาผู้ตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว” ในระหว่างวันที่ ณ ห้องประชุมใหญ่ชั้น 5 อาคารเทพรัตน์วิทยาโชติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานครฯ วันที่ 19-20 มกราคม 2561

-ศึกษาดูงานห้องสมุดสีเขียว ณ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี วันที่ 27-28 มีนาคม 2561

-ร่วมการสัมมนาความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว ครั้งที่ 5 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ 29-31 มีนาคม 2561

-เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว ครั้งที่ 5 (ประจำปี 2561) ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร วันที่ 18 กรกฎาคม 2561

-ศึกษาดูงานห้องสมุดสีเขียว หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล และ โครงการอัมพวา ชัยพัฒนานุรักษ์ ณ หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอสทิงพระ จังหวัดนครศรีธรรมราช

และโครงการอัมพวา ชัยพัฒนานุรักษ์ ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม วันที่ 4-15 สิงหาคม 2561

-การสัมมนาเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ครั้งที่ 8 ระหว่างวันที่ 6-8 กุมภาพันธ์ 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

-โครงการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว ประจำปี 2562 ระหว่างวันที่ 7-8 มีนาคม 2562 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

-การสัมมนาความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว ครั้งที่ 6 ระหว่างวันที่ 29-30 มีนาคม 2562 ณ สำนักงานวิทยาเขต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

-ประชุมผู้บริหารเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว ครั้งที่ 6 ประจำปี 2562 วันที่ 22 กรกฎาคม 2562 ณ ศูนย์เรียนรู้และหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

4. การปรับปรุงแก้ไข (Action = A)

เป็นการปรับปรุงแก้ไขหลังการตรวจสอบ (Check) ว่าการดำเนินงานกิจกรรมมีปัญหาหรือข้อบกพร่องอย่างไร และดำเนินการแก้ไขอย่างไร หรือพัฒนาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนการประเมินคุณภาพ ตามประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 หมวดที่ 8 ดังนี้

หมวดที่ 8 การประเมินคุณภาพห้องสมุดสีเขียว

สำนักวิทยบริการฯ มีการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและระบบการติดตามประเมินผลด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อการขอรับการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว ในปี พ.ศ.2562

8.1 มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าที่เหมาะสม โดย รายงานผล EUI รายปี และ EUI รายเดือน มีการสรุปผลอัตราความประหยัดพลังงาน หลอด LED T8 TUBE การคำนวณผลการประหยัดพลังงานจากการติดตั้งแผงเซลล์สุริยะ เป็นต้น

8.2 มีการประเมินประสิทธิภาพการจัดการขยะ โดยการจัดทำรายงานบันทึกปริมาณขยะ รายเดือน และปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้และการส่งออกจำหน่าย เป็นต้น

8.3 มีการประเมินประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสีย ในภาพรวมมหาวิทยาลัยมีการบำบัดน้ำเสียอย่างเหมาะสม มีการระบุเงื่อนไขจ้างทำความสะอาดอาคารและสถานที่ ดูแลบริเวณมหาวิทยาลัย ที่สำนักวิทยบริการฯ มีการติดตั้งถังดักไขมันที่ห้องน้ำ ชั้น 1 และชั้น 2 และการใช้น้ำยาทำความสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

8.4 มีการประเมินประสิทธิภาพการจัดการมลพิษทางอากาศ สำนักวิทยบริการฯ ไม่มีเรื่องร้องเรียนจากผู้รับบริการเกี่ยวกับสภาพอากาศและสภาพแวดล้อมภายในอาคาร มีการรายงานผลการจัดการมลพิษ มีการจัดโครงการ Big Cleaning Day และกิจกรรม 5ส อย่างสม่ำเสมอ ในแต่ละปีมีการบำรุงรักษาระบบปรับอากาศ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี เป็นต้น

8.5 มีการประเมินประสิทธิภาพการจัดการก๊าซเรือนกระจก มีการรายงานผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ต่อจำนวนผู้มารับบริการ เป็นต้น

8.6 มีการประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดผลสัมฤทธิ์ คือ ผู้ร่วม

กิจกรรมผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ซึ่งทุกกิจกรรมส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านเกณฑ์ประเมินทั้งหมด เช่น โครงการจัดการความรู้สำนักวิทยบริการฯ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านห้องสมุดสีเขียว กิจกรรม 3R ลดโลกร้อน ณ โรงเรียนวัดข่อยใต้ โครงการปลูกต้นไม้ “ลดร้อนรักษ์โลก” โครงการ 3R Green and Clean TRU กิจกรรมประดิษฐ์กระทงที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ โครงการกิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์การเข้าใช้บริการจัดนิทรรศการวันสิ่งแวดล้อมไทย 4 ธันวาคม 2561 เป็นต้น

จากการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดห้องสีเขียวของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศพบว่า สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ของห้องสมุดที่มีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สิ่งที่ได้รับมากกว่าภาพลักษณ์ของห้องสมุด คือ การมีส่วนร่วมสร้างจิตสำนึกของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักและมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมของสังคม